

ЯРОСЛАВ МИХАЙЛОВИЧ СТЕЛЬМАХ

*«... Вважаю себе щасливою людиною,
бо живу в мистецтві,
але буду удвічі щасливішим,
коли відчую: мені вдалося зробити щось зовсім нове.»*

Ярослав Стельмах

*«Він щиро любив усе талановите
в Україні, як і до болю
сердечного любив саму Україну»*

Людмила Стельмах.

Цікаві факти з біографії

Ярослав Михайлович Стельмах народився 30 листопада 1949 року в Києві в родині видатного українського письменника Михайла Стельмаха. Він ріс обдарованою дитиною, мав різнобічні інтереси: пробував себе в різних видах спорту, захоплювався музикою, іноземними мовами, багато читав, добре вчився у школі.

У 1971 році закінчив Київський педагогічний інститут іноземних мов (зараз це Київський національний лінгвістичний університет). У студентські роки пробував перекладати з англійської твори популярних зарубіжних письменників.

Перший досвід у цій діяльності отримав у 1970 році, коли переклав з англійської мови українською книгу Маркузі «Гарпун мисливця». Працював у закладах вищої освіти викладачем. У 1974 році 25-річний Ярослав Стельмах захистив дисертацію і став кандидатом наук.

Творчість

Ярослав Стельмах відомий насамперед як драматург. П'єси «Привіт, Синичко!» та «Запитай колись у трав» входили до репертуару багатьох театрів. Також широкої популярності набули п'єси «Гра на клавесині», «Провінціалки», «Синій автомобіль», «Драма в учительській». Серед його п'єс є твори для дітей: «Шкільна драма», «Вікентій Прерозумний» та інші.

Понад 30 років він працював в драматургії, написав 25 п'єс і зробив майже 50 перекладів драматичних творів. Відбулося більше 100 вистав за його творами, які зіграні 2, 5 тисячі разів, і їх подивилося понад мільйон глядачів. Він також писав оповідання, повісті для дітей: «Вікентій Премудрий» «Голодний, Злий і Дуже Небезпечний», «Якось у чужому лісі», «Найкращий намет», «Митькозавр із Юрківки, або Химера лісового озера» та інші. Твори Стельмаха відзначаються захопливим сюжетом, тонким гумором, яскраво змальованими постатями маленьких героїв. Широкої популярності набули також п'єси Я. Стельмаха «Гра на клавесині», «Провінціалки» та інші.

У 1996 році йому була присуджена премія імені Івана Котляревського, 1999 році він названий кращим драматургом року і, на кінець, за книжку повістей і оповідань для дітей «Голодний, злий і дуже небезпечний» у 2001 році він став лауреатом найвищої літературної премії, якою вшановують дитячих письменників України — премії імені Лесі Українки.

Загинув 4 серпня 2001 року в автомобільній катастрофі, але популярність його творів залишається й сьогодні.

Він був хорошою, легкою та доброзичливою людиною. Такою була і його творчість, яка так раптово закінчилась. Твори його будувалися на естетичних літературних принципах та мали художній смак, і саме це і було не тільки його стержнем на ниві письменництва, але й відмінною рисою з поміж низки інших

його сучасників. І саме завдяки цьому ми будемо його пам'ятати, та читати нашим дітям його твори.

Перекладацтво

Переклав українською низку популярних п'єс, які йшли на сценах Києва і Львова, зокрема «Хто боїться Вірджинії Вульф?» Едварда Олбі («Не боюсь Вірджинії Вульф»). Здійснив майже 50 перекладів драматичних творів.

Вшанування пам'яті

20 листопада 2011 року в Києві на будинку № 8 на Печерському узвозі, де з 1981 по 2001 рік жив і працював письменник, за сприянням меценатів В. С. Балуха та М. М. Поплавського встановлено бронзову меморіальну дошку (погруддя, скульптор А. Валієв)

Байкове кладовище, поряд з могилою батька

На Байковому кладовищі, на могилі відомого українського драматурга, прозаїка і перекладача було встановлено меморіальну дошку з лаконічним написом **«Ярослав Стельмах — син Михайлів (30.11.1949 — 4.08.2001)»**. Бронзовий барельєф виконав скульптор Микола Рапай.